

7 2 4 1 8

5 7 3 6 9

FRANTIŠEK KRUML

NUMEROLOGIE

7 9 6 5 2

3 4 7 1 8

1 2 9 3 9

6 7 1 4 5

NUMEROLOGIE

**FRANTIŠEK
KRUML**

NUMEROLOGIE

FRANTIŠEK KRUML

Copyright © František Kruml, 2014

978-80-7207-911-7

Jazyková redakce Terezie Houšková

Obálka Jiří Mičkal

Grafická úprava a sazba František Kruml

E-knihu připravil pureHTML.cz

Vydalo nakladatelství & vydavatelství

VOLVOX GLOBATOR Štítného 17, 130 00 Praha 3

www.volvox.cz jako svou 1022. publikaci

Vydání první Praha 2014

Adresa knihkupectví VOLVOX GLOBATOR:

Štítného 16, 130 00 Praha 3 - Žižkov

Úvod

Lidé se odpradáвна zajímali o svůj osud a snažili se nahlížet do budoucnosti prostřednictvím celé řady rozmanitých věšteckých metod. Většina z těchto metod je dnes již dávno zapomenuta. Některé věstecké praktiky však přetrvaly až do současnosti a těší se stále rostoucí oblibě. Stále popularitě se těší především astrologie, kartomantie (zejména pak věštění z tarotových karet) a věštění podle mystické symboliky písmen a čísel, dnešní numerologie.

Metody těchto kdysi okultních nauk, jež bývaly tradičně vyhrazeny jen úzkému okruhu zasvěcených osob, jsou dnes přístupné široké veřejnosti. Podobně jako byly již od dob antiky sestavovány snáře pro domácí potřebu, aby si každý mohl vykládat své sny a nemusel se uchýlovat o radu k odborníkovi, jsou také dnes vydávány publikace obsahující pracovní postupy astrologů, kartám a numerologů, podle nichž může každý konat své vlastní věstecké pokusy.

Ze tří výše uvedených věsteckých metod se jako nejobtížnější jeví klasická planetární astrologie. Opravdová astrologie je skutečně dosti složitá. Ke zhotovení přesného individuálního horoskopu je totiž nutno znát geografické místo narození, datum narození a především přesný čas narození, jímž se rozumí okamžik „prvního nádechu“. Správné sestavení individuálního horoskopu podle všech astrologických pravidel vyžaduje řadu specifických znalostí a není jednoduchou záležitostí dokonce ani v době moderních počítačů. Řada lidí proto vystačí s různými druhy lidových horoskopů nebo se řídí podle horoskopů z denního tisku.

Jednoduchá není ani práce s tarotem. Také zájemci o tento druh věštění mají dnes k dispozici bohatou škálu publikací s množstvím návodů na různé druhy výkladů. K věštění se používají nejen klasické tarotové sady (např. Viscontiho, Marseilleský nebo Švýcarský tarot), ale i rozmanité moderní verze tarotu. Oblíbené je

i věštění z cikánských karet a také z moderních hracích karet (mariášových i bridžových), které údajně vznikly ze starých tarotových souborů. Řada moderních tarotových sad upouští od středověkých motivů klasických souborů, liší se od nich stylem i výtvarným pojetím a často se odchyluje i od původní symboliky a tradičních způsobů interpretace karet. Zvládnout práci s tarotem proto není snadný úkol. Dobrý vykladač si musí osvojit nejen významy jednotlivých karet, ale i různé druhy výkladů. Práce s kartami vyžaduje čas, disciplínu a praxi. U kartomantie se navíc předpokládá i nadání určitými paranormálními schopnostmi.

Třetí z výše uvedených metod, numerologie, má podobnou náplň jako moderní astrologie. Pracuje však s mnohem jednoduššími pravidly a snadněji osvojitelnými technikami. K sestavení individuálního numeroskopu (obdoby astrologického horoskopu) není například nutné znát ani místo narození, ani přesný okamžik „prvního nádechu“. Numerologická analýza vychází obvykle jen z číselných hodnot jmen, která jsou podle určitého klíče převáděna na čísla, a z data narození daného jedince. Numerologie také nevyžaduje složité výpočty a obejde se i bez paranormálních schopností. Z uvedených metod se tak jako nejvhodnější způsob pro „domácí věštění“ jeví právě moderní západní numerologie, která i přes svou relativní jednoduchost přináší velmi zajímavé výsledky.

Numerologie představuje nejen skvělý prostředek k sebepoznání (a také k poznání povah a osudů našich blízkých, přátel, partnerů, spolupracovníků atd.), nýbrž i výborný nástroj ke zkoumání minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Umožňuje využívat příznivých předpovědí ke zlepšení života a také činit preventivní opatření proti nepříznivým prognózám. Nabízí také návody, podle nichž mohou lidé prostřednictvím prastaré magie písmen a čísel ovlivňovat a měnit své povahy a osudy.

Mystika čísel

Termín *numerologie*, složený z latinského *numerus* (číslo) a řeckého *logos* (nauka), se začal objevovat v západní okultní literatuře na počátku 20. století. Numerologie bývá definována jako „nauka o číslech“ nebo také jako „nauka o skrytých vlivech čísel na život člověka“. Podstatu této nauky možná lépe vystihuje její starší označení *aritmantie* (také *aritmomantie*), výraz složený z řeckých slov *arithmós* (číslo) a *manteiá* (věštba). Moderní numerologii, označovanou dříve také názvy *arithmologia* a *numeromantia*, lze tedy definovat jako „nauku o věštění z čísel“.

Úkolem staré aritmantie bylo určení povahy a osudu jedince podle jeho jména. Jednotlivá písmena, z nichž se jméno skládalo, se převáděla na čísla, která pak byla interpretována na základě mystické symboliky čísel.

Pojímání jmen jako číselných kombinací bylo pěstováno již ve starém Řecku. Vzniklo v době, kdy v řeckém písemném systému ještě neexistovala oddělená soustava znaků pro čísla a kdy funkci číslic zastupovala jednotlivá písmena řecké alfa-béty.

V dobách před vznikem písma sloužily k zaznamenávání číselných údajů různé mnemotechnické pomůcky (zářezy na hůlkách, uzlové značky, řetězce mušlí apod.). Později se používaly různé speciální symboly a znaky obrázkového písma, piktogramy a ideogramy (tak např. svislá čárka znamenala jedničku, vodorovná desítku, trojúhelník označoval trojku, kruh stovku atd.). Se vznikem hláskových písem se začala postupně ve funkci číslovek prosazovat jednotlivá písmena.

Řekové užívali od 5. století před Kr. jako číslic tzv. Héródiánových značek. Systém spočíval v tom, že zapisovali tolik čárek, kolik jednotek číslo mělo. Pro jednotky vyšších řádů používali týchž značek, před něž zapisovali pro označení desítek,

stovek, tisíců a desetitisíců písmena Δ (*delta*) od *deka* – „deset“,

H (*éta*) od *hekaton* – „sto“, X (*chí*) od *chílioi* – „tisíc“ a M (*my*) od *mýrioi* – „deset tisíc“.

Od 3. století před Kr. začali Řekové postupně užívat ve funkci číslovek jednotlivých písmen své alfabéty. Číslice 1–5 zapisovali písmeny $\alpha\beta\gamma\delta\epsilon$, pro číslo 6 zavedli semitské písmeno *vav*, čísla 7–9 označovali trojicí písmen $\zeta\eta\theta$, čísla 10–80 písmeny $\iota\kappa\lambda\mu\nu\xi\omicron\pi$, pro číslo 90 zavedli semitské písmeno *kappa*, čísla 100–800 zapisovali písmeny $\rho\sigma\tau\upsilon\phi\chi\psi\omega$ a pro číslo 900 zavedli další semitské písmeno *sampi*. Aby bylo zřejmé, že se jedná o číslovku, psala se nad písmenem ležatá čárka nebo se za ně kladla značka přízvuku. Tak se například číslice 11 zapisovala jako ι' , 12 jako $\iota\beta'$ atd. Pro označení tisíců se před písmeno zapisovala čárka: $\alpha = 1000$; $\beta = 2000$.

Ze skutečnosti, že každé řecké písmeno představovalo kromě určité hlásky také číslo, bylo možné vyvozovat různé závěry. Často se spekovalo o číselné hodnotě různých slov a také vlastních jmen. Tak například řecké jméno řeky Nil, Neilos, které bylo zároveň jménem příslušného říčního boha, bylo ztotožňováno s obdobím jednoho roku, protože součet číselných hodnot písmen skládajících jméno Neilos dává číslo 365, tedy počet dní v roce.

Interpretace číselných hodnot jmen začala záhy sloužit také k předvídání budoucnosti. Tak například ve starém Řecku si diváci před utkáním zápasníků vypočítávali číselné hodnoty jmen soupeřů, podle nichž pak předpovídali výsledky zápasů. Zápasník, který byl lépe „číselně“ vybaven, měl mít větší naději na vítězství.

Číselná hodnota jména se rovněž používala k předpovídání života či smrti nemocného. Sloužila k tomu tabulka opatřená čísly 1 až 30, rozdělená čarou na dvě části. Nad čarou se nacházelo prvních 18 čísel, dalších 12 čísel bylo pod čarou. Rodné jméno nemocného se sečetlo se dnem v měsíci, v němž dotyčný ulehl, součet se vydělil číslem 30 a zbytek při dělení se vyhledal v tabulce. Bylo-li výsledné číslo nad čarou, nemocný měl žít, bylo-li pod čarou, znamenalo to,

že zemře.

Číselná symbolika figurovala také v psaných textech, na které bylo možno pohlížet jako na soubory čísel. Tak například řecký epigramatik a matematik Leonidás z Alexandrie (1. stol. po Kr.) psal tzv. isopséfní (z řeckého *isopséfa* = „se stejným součtem“) epigramy, v nichž součet čísel, dosazených za jednotlivá písmena, byl v každém verši stejný.

Objevila se také metoda, při níž bylo každé slovo textu pojímáno jako oddělená skupina čísel, z jejichž součtů se získávala číselná hodnota příslušného slova. Ta pak byla interpretována podle mystického významu čísel. V textech se také pátralo po slovech se stejnou číselnou hodnotou a hledal se mezi nimi smysluplný vztah.

Symboliku písmen a čísel pěstovali hlavně novopýthago-rovci a novoplatónikové, filozofové pozdní antiky, kteří se hlásili k odkazu raných a pozdních pýthagorovců, následovníků velkého řeckého filozofa a matematika Pýthagory ze Samu (asi 580/570–500 před Kr.), nazývaného „otec čísel“.

Pozdní pýthagorovci pěstovali vedle filozofie, matematiky a geometrie také fyziku, mechaniku a astronomii. Zvláštní pozornost věnovali studiu základních geometrických obrazců a těles.

Pýthagorovce fascinovala především pravidelná tělesa, polyedry, symetrická trojrozměrná tělesa, jejichž všechny plochy jsou tvořeny pravidelnými mnohoúhelníky, polygony. Zjistili, že pravidelných těles existuje pouze pět: čtyřstěn (tetraedr), šestistěn (hexaedr), osmistěn (oktaedr), dváctistěn (dodekaedr) a dvacetistěn (ikosaedr). Pýthagorovci spojili těchto pět těles s „prvky“, o nichž si mysleli, že se z nich skládá svět. Prvky podle nich pozůstávaly z nepatrných částí, majících podobu pěti pravidelných geometrických těles. Každá částice tak představovala v tomto pojetí prázdný prostor ohraničený plochami, složenými z různých druhů trojúhelníků. Za prvky fyzikálního světa pokládali pýthagorovci oheň, zemi, vzduch a vodu. Za formu prvku ohně označili tetraedr, země hexaedr,

vzduchu oktaedr a vody ikosaedr. Dodekaedr odpovídal „pátému prvku“ (odtud pojem „páté podstaty“ neboli „kvintesence“), který reprezentoval substanci nebeských těles.

Nejpozoruhodnějším rysem pozdního pythagoreismu byla jeho teorie o matematické podstatě světa, podle níž svět vznikl z čísel a je řízen systémem číselných vztahů. Pythagorovci prohlásili číslo za podstatu a základ světa, za princip veškerého světového dění. Čísla chápali jako vzory věcí a samotné věci pokládali pouze za „napodobeniny čísel“. Skutečnou podstatou všech věcí a jevů byla podle pythagorovců čísla a všechny vztahy mezi nimi bylo možné vyjádřit čísly a jejich vztahy.

Tyto názory byly připravovány převáděním geometrických veličin na matematické. Pythagorovci přirovnávali bod k jedničce, přímku k dvojce, plochu k trojce, těleso ke čtyřce atd. Tato metoda byla následně rozšířena o vysvětlování věcí a jevů na základě mystické symboliky čísel.

Jednička (monáda), která byla ztotožněna s bodem, symbolizovala první jsoucno, základ, matematické „semeno“, ze kterého povstal svět. Monády platily za nejmenší, dále nedělitelné jednotky, za základní stavební kameny vesmíru. Jednička se tak stala symbolem jedinečnosti, jednoty a dokonalosti.

Spojením dvou bodů lze vytvořit přímku, která byla ztotožněna s dvojkou (dyádou). Ta symbolizovala mnohost, dualitu, polaritu, jinakost a rozdílnost.

Trojúhelník, spojení tří bodů, reprezentoval trojku (triádu), která symbolizovala spojení a tvořivost, protože svět vznikl spojením různých druhů trojúhelníků (tak například čtyři rovnostranné trojúhelníky tvoří jehlan, tetraedr, který byl ztotožněn s prvkem ohně).

Čtverec představoval čtyřku, tetrádu, která se stala symbolem hmoty (čtyřmi body je definován jehlan, tetraedr, první prostorový útvar).

Další geometrickou veličinou, kterou pythagorovci převedli na číslo, byl pětiúhelník, který vyjadřoval pětku (pentádu). Ta reprezentovala pátou podstatu (kvintesenci), která platila za substanci nebes. Symbolizovala světovou duši, člověka, život, sílu, ochranu a zdraví.

Pýthagorovci používali pentádu jako tajné poznávací znamení, jímž se navzájem identifikovali. Později získal tento původně pozitivní symbol také negativní aspekty. Ve středověku býval v podobě pentagramu, pěticípé hvězdy s pětiúhelníkem uprostřed, používán také při rituálech černé magie. Proto se dnes rozlišují dvě varianty tohoto symbolu: pentagram orientovaný hrotem vzhůru (pentagram bílé magie), který reprezentuje síly světla, a pentagram orientovaný hrotem dolů (pentagram černé magie, tzv. pentaculum), který zastupuje síly temnot.

Pýthagorovci spojovali pentádu také s naukou o vesmíru, který se podle nich utvářel do podoby koule složené z dvanácti sférických pětiúhelníků (tedy do podoby sférického dodekaedru).

O světě učili asi toto: Svět je živou bytostí. Jako živá bytost má i svět duši. Světová duše obklopuje ze všech stran tělo světa, které je složeno z prvků ohně, vzduchu, vody a země. Planety a hvězdy jsou božská jsoucná, která světová duše, stejně jako zbývající svět, oduševňuje. Život světové duše se řídí číselnými vztahy a harmonií. Stejně je řízen i život lidské duše, která je příbuzná světové duši. Duše žila zpočátku na hvězdách, ale pak se stala vězněm těla, které se pro ni stalo příčinou disharmonie. Smyslem lidského života je návrat k původní přirozenosti.

Pentáda byla také spojována s pythagorovskou naukou o stěhování duše člověka po smrti do těl jiných bytostí. Nauka o stěhování duší (metempsychóza) je pokládána za základní prvek původního Pýthagorova učení.

Učení pythagorovců ovlivnilo myšlení řady významných antických vědců a myslitelů. Pýthagoreismem byly silně poznamenány také

názory velkého řeckého filozofa Platóna (asi 428/427–348/347 před Kr.), který je v antice pokládán za nejvýznamnějšího tvůrce filozofického idealismu.

Základem Platónovy soustavy bylo učení o „ideách“, které byly chápány jako předobrazy smyslového světa, jako nehmotné, nezměnitelné a věčné „vzory věcí“. V pozdějším období své činnosti se Platón sblížil s pýthagorovci a přejal do svého systému některé prvky jejich učení: převzal řadu kosmologických názorů, učení o osudu duše a také pojetí čísel jako existujících prvků skutečnosti. Pojem „idejí“ začal postupně u Platóna splývat s pojmem „čísel“, pokládaných pýthagorovci za podstatu věcí. Nakonec Platón své „ideje“ s „číslly“ pýthagorovců ztotožnil.

Pýthagoreismus přestal existovat jako samostatný filozofický směr ve 4. stol. před Kr. Na jeho názory navázal v 1. stol. před Kr. novopýthagoreismus, za jehož zakladatele je pokládán řecký filozof Apollónios z Tyany. Novopýthagorovské učení, které bylo pěstováno po tři století, ovlivňovalo platonismus až do vzniku novoplatonismu ve 3. stol. po Kr.

Pýthagorovský platonismus ovlivnil také tradici helénistického židovství, k níž se hlásily velké skupiny Židů, kteří žili mimo Palestinu v rozptýlení (diaspoře). Zvláště významné byly židovské skupiny v Alexandrii, v Antiochii na Oróntu a v Efezu.

Platonismem a novopýthagoreismem byl silně ovlivněn velký židovský učenec Filón Alexandrijský (asi 30/25 před Kr.–50 po Kr.), který se pokoušel dokázat spřízněnost židovského náboženství a řecké filozofie. Základem jeho učení bylo Pět knih Mojžíšových, které vykládal alegoricky s pomocí kategorií pýthagorovského platonismu. Materiály ke svému učení čerpal také ze stoické filozofie a z novopýthagorovské mystiky čísel. Jeho učení mělo velký vliv na Židovstvo své doby a ve 2. stol. po Kr. také na křesťanství.

Z pýthagorovského platonismu čerpala také gnose, jedno z nej

vlivnějších duchovních hnutí pozdní antiky. Gnose (z řeckého *gnósis* – poznám) vznikla zhruba na počátku našeho letopočtu v okrajových skupinách diasporního židovství v některém z kulturních center východního Středomoří. Jejím zakladatelem byl podle tradice Simon z Gittai u Samaří, jemuž se latinsky říkalo také Simon Mágus, tj. „Šimon Kouzelník“. Gnostické hnutí nepředstavovalo jednotný ideový směr a dělilo se na několik skupin. Nejvlivnější byla tzv. valentinská gnose, kterou ve 2. století založil Valentínos z Alexandrie, nejvýznamnější představitel křesťanské gnose.

Gnose žila v evropském povědomí především jako pokus o důsledný výklad Starého zákona a křesťanství z platónského hlediska. Její pozadí tvořil platonismus a židovský mesianismus. S platónismem sdílela platónsko-pýthagorovské názory o osudu a cíli cesty lidské duše, podle nichž lidská duše, která klesla z nebeského světa do zajetí hmoty, vystupuje vzhůru, očisťuje se, vrací se ke svým prazákladům, splývá s nimi a dosahuje původního stavu, prvotní jednoty s nejvyšším božstvem. Gnostikové hledali boha ve svém nitru. Pokládali se za lid duchovního mesiáše, který je měl vysvobodit ze zajetí hmoty.

V gnostickém učení hrála významnou roli také novopýthagorovská mystika písmen a čísel. Tak například Valentinův žák Markos vyjadřoval a šifroval gnostické názory s pomocí čísel a jejich vztahů. Převáděl Valentinovo učení na čísla pomocí metody zvané *gematrie*. Jednalo se o již zmíněnou metodu převádění slov na čísla, při níž byla slova chápána jako skupiny čísel. V řečtině, jak víme, označovala písmena kromě hlásek také číslice. Sečtením písmen jednotlivých slov se získávaly jejich číselné hodnoty, které byly následně interpretovány podle zásad číselné symboliky. Slova mající stejné číselné hodnoty měla v textu vytvářet smysluplné vazby nebo také sloužila prostřednictvím různých záměn k šifrování. V pozadí těchto operací stála dávná víra v magickou moc hlásek a čísel. V tajných knihách gnostiků o nich

nacházíme celé traktáty: například pojednání o magickém významu jednotlivých hlásek, spis o významném postavení čísla sedm nebo spisy o osmičce a devítce.

Gnose připravovala cestu ke vzniku novoplatónismu, pozdně antického filozofického směru, za jehož otce bývá považován Ammónios Sakkás z Alexandrie (2. a 3. stol.).

Novoplatónismus sdílel s gnosí názory o vzestupu duše do nebeského světa, odvracel se však důsledně od Starého zákona. Navázal také na číselné spekulace gnostiků a na pýthagorovskou symboliku čísel.

Za vlastního zakladatele novoplatónismu je pokládán Plótínos (asi 203/6 270), žák Ammónia Sakky. Se svými žáky patřil k tzv. římským novoplatónikům, z nichž nejvýznamnější byl Porfyrios z Týru (asi 233–304).

Ve 4. století působili syrští novoplatónikové. Zakladatelem této novoplatónské školy byl Porfyriův žák Iamblichos z Chalkidy (asi 275–330), autor díla s názvem *Synagógé tónpýthago-reión dogmatón* (Svod pýthagorovských dogmat), v němž je obsažena kniha o božské povaze čísel a také kniha metafyzických výkladů čísel.

Významní byli též tzv. pergamští novoplatónikové, k nimž bývá řazen také římský císař Julián Apostata (332–363), který se pokusil nahradit křesťanství novoplatónismem.

V 5. století působili alexandrijští novoplatónikové. Byla to především učená filozofka a matematicka Hypatiá, dcera řeckého matematika a astronoma Theóna, která vyučovala na alexandrijské akademii matematice a novoplatónské filozofii. Jejím žákem a velkým obdivovatelem byl významný novoplatónik Synesios z Kyrény (asi 370/5–412/15), který spojoval platónské názory s křesťanskými.

V té době však již křesťanské masy vystupovaly rozhodně proti „pohanským“ filozofům, a to i násilím. Roku 389 byla v Alexandrii zfanatizovaným davem vypálena velká ptolemajovská knihovna

a roku 415 byla poštváným davem křesťanů ubita a rozsápána filozofka a matematicka Hypatiá. V roce 529 byla na rozkaz císaře Justiniána zavřena platónská Akadémié v Athénách, čímž skončila také filozofie novoplatóniků. Učení novoplatóniků uzavřelo vývoj antické filozofie, která skončila svou tisíciletou existenci. Gnostické a novoplatónské nauky však přežívaly v různých podobách až do vrcholného středověku a měly významný vliv na utváření středověké filozofie a evropské kultury.

Ve středověku rozvíjela mystickou symboliku písmen a čísel především kabala, tajná židovská nauka představující svérázný filozofický, mystický a okultní systém, který byl založen na víře v esoterický a magický význam řeči, slov, jmen, písmen a čísel. Kabala, která je pokládána za klíč k okultním tradicím Západu, představuje syntézu tajných tradic antického světa a středověké židovské mystiky. Je produktem synkretismu, v němž se spojily různé náboženské a filozofické názory národů východního Středomoří. Obsahuje prvky původu babylónského (chaldejská astrologie a kosmologie), egyptského (egyptský hermetismus), řeckého (novopýthagoreismus, gnose a novoplatónismus) a také vlivy původu římského a křesťanského.

Hlavním předmětem kabaly bylo hledání tajných božích poselství, která jsou údajně zašifrována v textech Starého zákona, především pak v Pěti knihách Mojžišových, v tóře. Prostředkem tohoto hledání byla soustava dešifrovacích metod, která byla založen na zvláštностech hebrejského jazyka a písma.

Původní hebrejšťina, stejně jako jiné semitské jazyky, zapisovala pouze souhlásky. Tento způsob psaní umožňoval různé varianty čtení celé řady slov v závislosti na tom, jak byly do souhláskových struktur doplňovány jednotlivé samohlásky. Do řady slov tak bylo možné vkládat významy, které v nich nebyly zjevně obsaženy.

Mezi další zvláštností hebrejského písemného systému, k nimž se řadil i způsob zápisu vedený zprava doleva, patřila také absence

odděleného systému znaků pro čísla. Funkci číslic zastupovala ve staré hebrejštině – stejně jako v řečtině – jednotlivá písmena abecedy. Na Starý zákon tak bylo možno pohlížet jako na složitý soubor čísel.

Z číselných hodnot písmen vycházela základní metoda kabalistické exegeze. Touto metodou byla již zmíněná gematrie, při níž byla slova zkoumaného textu převáděna na čísla. Takto pojatá slova byla následně interpretována podle mystické symboliky čísel. Dále se v textu pátralo po slovech se stejnou číselnou hodnotou, mezi nimiž měly podle kabalistů existovat skryté smysluplné vazby. Taková slova bylo možné zaměňovat a odhalovat tak skrytý smysl celých vět.

כ	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
Kaf 20	Jod 10	Tet 9	Chet 8	Zajin 7	Vav 6	He 5	Dalet 4	Gimel 3	Beth 2	Alef 1
ת	ש	ר	ק	צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל
Tav 400	Šin 300	Reš 200	Kof 100	Tsade 90	Pe 80	Ajin 70	Samech 60	Nun 50	Mem 40	Lamed 30

Písmena hebrejské abecedy a jejich číselné hodnoty

Další dešifrovací metody byly založeny na principu anagramatické záměny písmen. Slova byla v tomto pojetí chápána jako anagramy či zákrytné šifry, k jejichž rozluštění sloužily různé dešifrovací klíče.

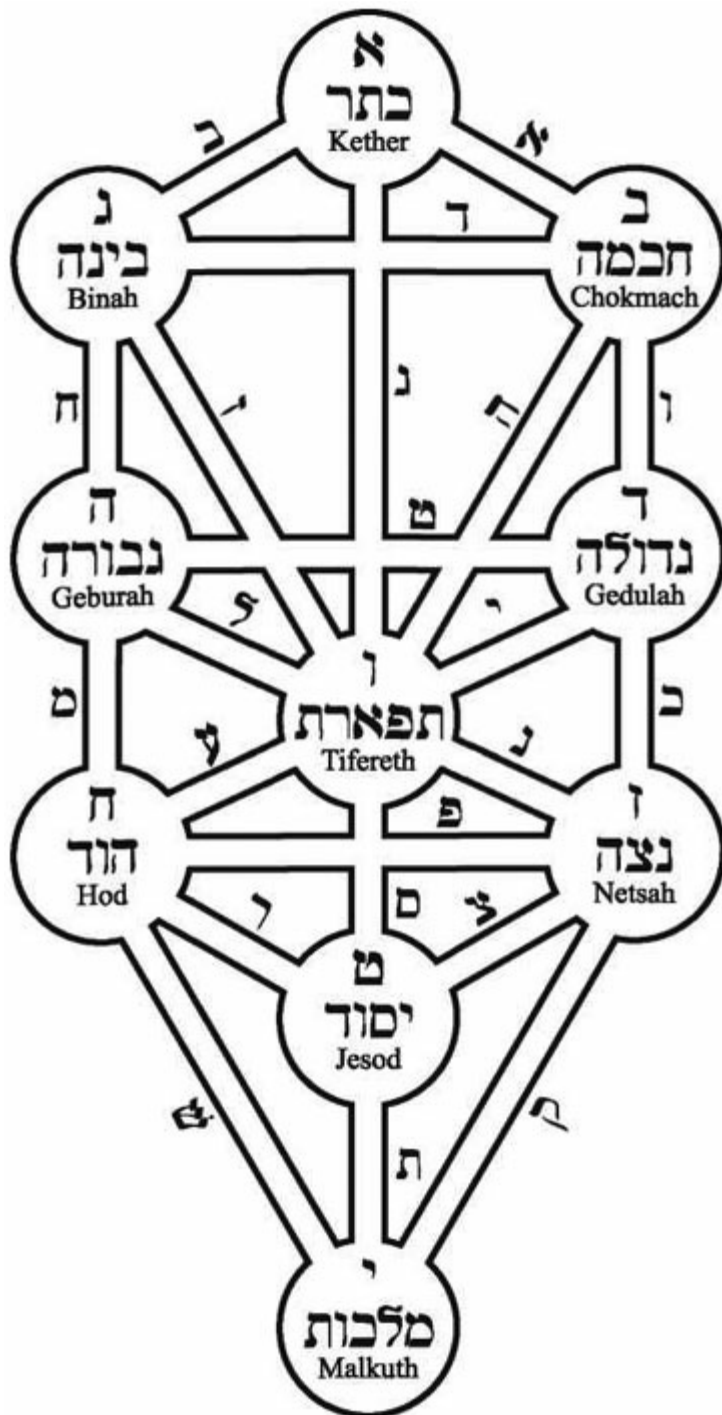
Ústředním tématem kabaly je Bůh, který se projevuje ve světě

prostřednictvím materializací svých tvůrčích idejí, tzv. sefir. Sefiry jsou chápány jako praideje božího plánu tvoření, jako praformy absolutního ducha či absolutní principy všech věcí před stvořením. Jsou pokládány za boží emanace a souborně se nazývají „svět prvních emanací“. Sefiry představují desatero božích tvůrčích Slo. Odpovídají deseti dokonalým, esotericky pojatým číslům, která zde platí za metafyzické světové principy (slovo *sefirá* je odvozeno od slovesa *sáfar*, tj. „počítat, vypočítávat“ nebo také „vyslovit“).

Sefiry představují soustavu forem, z nichž byl utvářen svět, jakousi infrastrukturu všeho jsoucího. Esoterickým obrazem této infrastruktury je Sefirotický strom, kabalistický Illán, známý také jako Strom života. Strom sefir je jakýmsi schématem makrokosmu a mikrokosmu, diagramem zobrazujícím skrytou konstrukci světa, všechny jeho síly a činitele, včetně jejich vzájemných vazeb a vztahů. Představuje obraz živého Boha, jeho tvůrčích sil a idejí. Obsahuje „prajména“ vložená tajně do tóry, která vyjadřují princip utváření světa, na jehož počátku bylo Slovo, prapůvodní zvuk („hlas božích úst“), který dal vzniknout všemu jsoucímu.

Sefirotický strom obsahuje 10 sefir, jimiž jsou: 1. Kether (Koruna); 2. Chokmach (Moudrost); 3. Binah (Rozum); 4. Gedulah (Velikost), jinak též Chesed (Milost); 5. Geburah (Síla), jinak též Din; 6. Tifereth (Krása); 7. Netsah (Vítězství, Trvání); 8. Hod (Lesk, Sláva); 9. Jesod (Základ) a 10. Malkuth (Říše). Pod nejvyšší trojicí sefir se má skrývat ještě jedenáctá sefira Daath (Poznání).

Sefiry jsou ve struktuře stromu propojeny „kanály“ či „cestami stromu“. Tyto cesty jsou tvořeny dvaadvaceti písmeny posvátné hebrejské abecedy, která spolu s deseti sefirami tvoří dvaatřicet „skrytých cest moudrosti“, jimiž Bůh stvořil svět a všechny jednotlivé věci v něm.

Sefirotický strom s dvaatřiceti cestami moudrosti

Písmena hebrejské abecedy j sou v kabale pojímána jako základní elementy všech věcí, všeho stvořeného a utvářeného. Představují ideje věcí a jevů, symboly kosmologických a antropologických prvků, tajemně působící kosmologické síly, věčný tvůrčí pohyb. Každé z dvaavaceti písmen je současně hieroglyfem, jehož tvar má esoterický význam, určitou ideou a také číslem. Písmena jsou dávana do souvislosti s makrokosmem a mikrokosmem, s kosmickými jevy, s astrologickými planetami a se znameními zvěrokruhu, s fenomény času (s měsíci a dny v roce), s jednotlivými smysly a orgány lidského těla atd. Písmena také tvoří základní složky řeči, která je kabalisty pojímána jako obraz řádu světa. Samotná hebrejšтина je pokládána za Bohem darovaný posvátný jazyk, který skrývá mnohá tajemství a je nástrojem vyššího poznávání.

Víra v mystický a magický význam řeči, slov, jmen, písmen a čísel (která jsou vyjadřována písmeny) tvoří základ kabaly. Proto také slovo či jméno, ať už se jedná o pojmenování věci, děje, jevu či bytosti, hraje v kabale zásadní roli. Podle kabaly vyjadřují totiž slova a jména podstatu věcí a osob, jejich smysl v řádu světa.

Doba vzniku kabaly je nejasná. Samotný název *kabala* (hebr. hakabbal) se etymologicky odvozuje od slova *kábbal*, které v této souvislosti znamená „přijetí ústního sdělení“. Název naznačuje, že kabala byla zpočátku předávána výhradně ústním podáním. Podle rabínských legend došlo k prvnímu ústnímu předání kabaly již na hoře Sinaj, kde podle bible Hospodin uzavřel s Mojžíšem a jeho lidem novou smlouvu a kde Mojžíš přijal od Hospodina kamenné desky Zákona, tóru (Ex 19–24). Podle uvedené legendy přijal Mojžíš na Sinaji spolu s tórou také její nepsaný ústní výklad, kabalú. Ta pák byla dále předávána jako tajná nauka ústním podáním z pokolení na pokolení pouze přísně vybraným jedincům.

Historikové jsou v posuzování stáří kabaly mnohem opatrnější.

Někteří badatelé kladou dobu jejího vzniku do 2. nebo 3. století po Kr. První kabalistické spisy začaly údajně vznikat na území dnešní Palestiny již ve 2. stol. po Kr. Podle některých badatelů bylo již v této době sepsáno stěžejní kabalistické dílo *Sefer Jecirah* (Kniha utváření), za jehož autora je pokládán proslulý rabbi Akiba ben Josef (†135). Historicky je však kniha Jecirah doložena teprve v 10. století.

Další významné kabalistické dílo představuje *Sefer Raziel Hamalah* (Kniha anděla Raziela), sepsaná podle legendy andělem Raziem a darovaná Adamovi. Toto dílo, známé také jako *Adamova kniha*, jehož skutečným autorem je podle některých badatelů známý kabalista Abraham ben Josef Abulafia (1234–1304), rozvádí kabalistickou kosmogenezi knihy Jecirah, podává výklad o stvoření světa, shrnuje základy kabalistické astrologie a magie, pojednává o božích jménech a způsobech jejich použití, o jménech a činnostech andělů, o vyvolávání géniů atd. Obsahuje také výklady snů, zaklínači texty a popisy různých kouzel. Praktická kabala je zde zastoupena především řadou návodů na zhotovování různých amuletů a talismanů, včetně popisů jejich použití a účinků. V těchto návodech se často používá hexagramu (šesticípé hvězdy, Davidova štítu), mystických jmen andělů a metody záměny písmen. Poprvé se tu také uvádí tzv. andělské písmo, varianta hebrejského písma složená z kombinací kruhů a čar. Do oboru praktické kabaly patřila také věštecká metoda zvaná *kabalistika* (známá také jako „jmenná kabala“), která se zabývala – stejně jako řecká aritmantie – určováním povah a osudů lidí podle číselných hodnot jejich jmen.

Koncem 13. století se objevilo vrcholné kabalistické dílo *Sefer ha-Zohar* (Kniha jasu). Za autora tohoto nejvýznačnějšího kabalistického díla, představujícího jakousi encyklopedii kabalistického vědění, je pokládán rabbi Moše ben Šémtob de León (1250–1306) ze španělské Ávily, jeden z největších židovských myslitelů a znalců kabalistické literatury.

Ve 13. a 14. století byla kabala pěstována především ve Španělsku a Francii. V 15. století se rozšířila do Itálie, Německa, Polska, na Balkán a také do Turecka a Maroka. Na počátku 16. století se centrum kabalistických studií přesunulo zpět do Palestiny, jmenovitě do města Safetu v horní Galileji, kde vznikla významná kabalistická škola, v níž působil jeden z největších kabalistů 16. století rabbi Moše ben Jacob Cordovero (1522–1570).

V 15. století se o kabalou začali zajímat také nežidovští učenci, křesťanští teologové a filozofové. Objevily se první pokusy spojit kabalou s křesťanskými idejemi. V období renesance tak začala vznikat tzv. křesťanská kabala.

Koncem 17. století zájem křesťanských teologů a filozofů o kabalou pohl. Pro západní Evropu ji znovu objevili až v 19. století francouzští okultisté. O vzkříšení a popularizaci kabaly se zasloužil především jejich čelný představitel, proslulý obnovitel hermetických tradic a zakladatel moderního okultismu Eliphas Lévi (1810–1875). Zásadou francouzských hermetiků a okultistů neupadla kabala v západní Evropě v úplné zapomnění a mohla tak stanout u zrodu dnešní západní numerologie.